

98

OBWIESZCZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO I USŁUG

z dnia 24 kwietnia 1982 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały nr 295 Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1971 r. w sprawie zasad odpłatności konsumentów za korzystanie z żywienia przyzakładowego oraz pokrywania kosztów tego żywienia.

1. Na podstawie § 2 uchwały nr 55 Rady Ministrów z dnia 19 marca 1982 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zasad odpłatności konsumentów za usługi świadczone przez placówki żywienia przyzakładowego oraz zasad finansowania tych placówek (Monitor Polski Nr 10, poz. 70) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst uchwały nr 295 Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1971 r. w sprawie zasad odpłatności konsumentów za korzystanie z żywienia przyzakładowego oraz pokrywania kosztów tego żywienia (Monitor Polski z 1972 r. Nr 1, poz. 1 i Nr 28, poz. 154 oraz z 1982 r. Nr 10, poz. 70), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji paragrafów, ustępów i punktów.
2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst nie obejmuje:

1) przepisów § 13 i § 15 uchwały nr 295 Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1971 r. w sprawie zasad odpłatności konsumentów za usługi świadczone przez placówki żywienia przyzakładowego oraz zasad finansowania tych placówek (Monitor Polski z 1972 r. Nr 1, poz. 1) w brzmieniu:

„§ 13. 1. Tracą moc wszystkie dotychczasowe przepisy w sprawach uregulowanych w niniejszej uchwale, a w szczególności traci moc uchwała nr 118 Prezydium Rządu z dnia 21 lutego 1951 r. w sprawie zasad prowadzenia stołówek pracowniczych i tworzenia oddziałów zaopatrzenia robotniczego (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-19, poz. 246 i Nr A-26, poz. 330 oraz z 1956 r. Nr 57, poz. 620).

2. W uchwale nr 244 Rady Ministrów z dnia 11 maja 1956 r. w sprawie zmian w organizacji i działalności oddziałów zaopatrzenia robotniczego (Monitor Polski z 1956 r. Nr 57, poz. 620 i Nr 99, poz. 1137 oraz z 1957 r. Nr 37, poz. 239) skreśla się § 17, pkt 1 lit. b) oraz § 21 ust. 1 pkt 1.

3. W zarządzeniu nr 13 Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 stycznia 1961 r. w sprawie rozszerzenia usług stołówek pracowniczych i studenckich (Monitor Polski Nr 10, poz. 56) wprowadza się następujące zmiany:

1) w tytule zarządzenia oraz w pierwszym zdaniu skreśla się wyrazy „pracowniczych i”;

2) § 1 nadaje się brzmienie:

„§ 1. Przepisy zarządzenia dotyczą stołówek studenckich, zwanych dalej „stołówkami.”;

3) w § 3 ust. 2 zwrot „— poza pracownikami (studentami) zakładów pracy (uczelni)” zastępuje się zwrotem „— poza studentami uczelni”, a w § 3 ust. 3 skreśla się wyraz „przyzakładowych”;

4) w § 7 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „zakładów pracy”, w pkt 1 lit. a) skreśla się wyrazy „przez zakład pracy”, w pkt 1 lit. b) skreśla się wyrazy „zakładu pracy lub instytucji” i „zakład pracy lub instytucja”, a po wyrazie „przeznacza” dodaje się wyraz „się”;

5) skreśla się § 8 i 10.”;

„§ 15. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

2) § 6 uchwały nr 106 Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1972 r. w sprawie funduszu nagród w placówkach żywienia przyzakładowego (Monitor Polski Nr 28, poz. 154) w brzmieniu:

„§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1972 r.”;

3) § 3 uchwały nr 55 Rady Ministrów z dnia 19 marca 1982 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zasad odpłatności konsumentów za usługi świadczone przez placówki żywienia przyzakładowego oraz zasad finansowania tych placówek (Monitor Polski Nr 10, poz. 70) w brzmieniu:

„§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia”.

Minister Handlu Wewnętrznego i Usług: *Z. Komender*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 24 kwietnia 1982 r. (poz. 98).

UCHWAŁA Nr 295 RADY MINISTRÓW

z dnia 23 grudnia 1971 r.

w sprawie zasad odpłatności konsumentów za korzystanie z żywienia przyzakładowego oraz pokrywania kosztów tego żywienia.

W celu uporządkowania i ujednoczenia zasad odpłatności konsumentów za korzystanie z żywienia przyzakładowego oraz zasad finansowania tej działalności, Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwała dotyczy żywienia przyzakładowego, prowadzonego w przedsiębiorstwach państwowych i ich jednostkach nadrzędnych oraz w jednostkach budżetowych i w organizacjach społecznych, które otrzymują dotacje z budżetu państwa, zwanych dalej „zakładami pracy”.

2. Uchwała nie dotyczy żywienia przyzakładowego prowadzonego:

- 1) w jednostkach (instytucjach) wojskowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, z wyjątkiem przedsiębiorstw resortu obrony narodowej,
- 2) w jednostkach podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, z wyjątkiem przedsiębiorstw resortu spraw wewnętrznych,
- 3) w zakładach określonych przez Ministra Sprawiedliwości,
- 4) w zakładach, w których żywienie prowadzone jest przez Przedsiębiorstwo Gastronomiczno-Handlowe „Konsumy”, a których pracownicy uprawnieni są do korzystania z żywienia na odrębnych zasadach,
- 5) w zamkniętych zakładach opieki zdrowotnej i w zakładach opieki społecznej.

§ 2. Przez żywienie przyzakładowe należy rozumieć świadczenie przez zakład pracy na rzecz pracowników oraz innych uprawnionych osób usług, polegających na zaopatrywaniu ich w posiłki i artykuły spożywcze w zakładach i punktach gastronomicznych sieci zamkniętej oraz w uspołecznionych zakładach gastronomicznych sieci otwartej.

§ 3. 1. Jeżeli nie ma możliwości zorganizowania żywienia pracowników w zakładach gastronomicznych sieci zamkniętej, zakłady pracy mogą zorganizować żywienie przyzakładowe pracowników w uspołecznionych zakładach gastronomicznych sieci otwartej w granicach posiadanych przez te zakłady rezerw zdolności produkcyjno-usługowych.

2. Do zlecenia żywienia pracowników w uspołecznionych zakładach gastronomicznych sieci otwartej są uprawnione:

- 1) jednostki organizacyjne prowadzące działalność w rozproszonych placówkach,
- 2) zakłady pracy zwarte, w których brak jest możliwości zorganizowania własnej stołówki lub zlecenia żywienia innemu zakładowi pracy;

3. W uspołecznionych zakładach gastronomicznych sieci otwartej, prowadzących żywienie przyzakładowe pracowników, nie można ograniczać usług gastronomicznych świadczonych konsumentom indywidualnym.

4. Minister Handlu Wewnętrznego i Usług ustala zasady organizacji żywienia przyzakładowego; nie dotyczy to zasad organizacji żywienia przyzakładowego w państwowych przedsiębiorstwach gospodarki rolnej oraz w państwowych gospodarstwach rolnych, dla których organem założycielskim jest Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej lub właściwy terenowy organ administracji państwowej.

§ 4. 1. Obowiązkiem zakładu pracy, prowadzącego we własnym zakresie lub zlecającego prowadzenie żywienia przyzakładowego na terenie swego zakładu (zakładów) innym jednostkom organizacyjnym (np. jednostce handlowej lub innemu zakładowi pracy), jest zapewnienie na cele żywienia:

- 1) pomieszczeń z pełnym urządzeniem i wyposażeniem w sprzęt kuchenny, zastawę i bieliznę stołową oraz odzież ochronną i roboczą dla personelu, zgodnie z wskaźnikami, obowiązującymi w zakresie wyposażenia,
- 2) naprawy sprzętu zmechanizowanego, remontów pomieszczeń oraz konserwacji maszyn i urządzeń,
- 3) dostawy energii do ogrzewania, oświetlenia, produkcji i podgrzewania posiłków,
- 4) uzupełniania urządzeń i wyposażenia w sprzęt, zastawę i bieliznę stołową oraz odzież ochronną i roboczą,
- 5) korzystania z usług i urządzeń komunalnych oraz z własnych lub obcych środków transportowych,

2. Obowiązkiem zakładu pracy prowadzącego żywienie przyzakładowe we własnym zakresie jest ponadto zapewnienie personelu do realizacji zadań placówek żywienia przyzakładowego.

3. W razie prowadzenia żywienia przyzakładowego przez zakład pracy we własnym zakresie — koszty eksploatacyjne, wynikające z obowiązków, o których mowa w ust. 1, ponosi ten zakład według zasad określonych w § 10.

4. W razie prowadzenia żywienia przyzakładowego na zlecenie zakładu pracy przez inną jednostkę, zasady ponoszenia i rozliczania kosztów eksploatacyjnych, związanych z realizacją obowiązków, o których mowa w ust. 1, powinny być określone w umowie między zlecniodawcą a zleceniobiorcą, z uwzględnieniem zasad określonych w § 10 oraz zasad rozliczeń między stronami z tytułu zakupu usług żywienia przyzakładowego, ustalonych przez Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług w uzgodnieniu z Ministrem Finansów.

§ 5. 1. W żywieniu przyzakładowym należy stosować pracownicze i niepracownicze karty abonamentowe na posiłki.

2. Uprawnienia do otrzymania posiłków na podstawie pracowniczych kart abonamentowych przysługują:

- 1) pracownikom zakładu pracy prowadzącego żywienie przyzakładowe lub zlecającego prowadzenie tego żywienia,
- 2) pracownikom innych zakładów pracy, które na podstawie zawartej umowy z zakładem pracy prowadzącym żywienie uczestniczą w kosztach prowadzenia tego żywienia,
- 3) pracownikom szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych, którzy na podstawie przepisów szczególnych nie mają uprawnień do korzystania z posiłków w stołówkach prowadzonych przez te szkoły i placówki,

4) emerytom i rencistom zakładów pracy wymienionych w pkt 1—3,

5) uczniom szkół przyzakładowych, międzyzakładowych oraz studentom odbywającym praktyki w zakładach pracy,

6) pracownikom służby zdrowia i opieki społecznej zatrudnionym w lecznictwie ambulatoryjnym przy zakładzie pracy prowadzącym żywienie przyzakładowe lub zlecającym prowadzenie tego żywienia,

7) pracownikom zakładów pracy wymienionych w pkt 1—3 i 6, korzystającym z urlopów wychowawczych.

3. Uprawnienie do całodziennego wyżywienia na podstawie pracowniczych kart abonamentowych przysługuje osobom wymienionym w ust. 2, zamieszkującym w hotelach pracowniczych, pracownikom państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej i państwowych gospodarstw rolnych, dla których organem założycielskim jest Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej lub właściwy terenowy organ administracji państwowej, oraz pracownikom, którym takie uprawnienie zostanie przyznane decyzją kierownika zakładu pracy.

4. Osobom wymienionym w ust. 3, korzystającym z żywienia przyzakładowego zorganizowanego w społecznościach zakładach gastronomicznych sieci otwartej, pracownicze karty abonamentowe przysługują tylko na posiłek obiadowy.

5. Pracownicze karty abonamentowe powinny być sprzedawane na kolejne dni pracy lub na dni wybrane, dostosowane do zmianowości pracy, i tylko takie karty mogą być objęte dopłatą zakładów pracy.

6. Osoby nie wymienione w ust. 2 mogą korzystać z posiłków wydawanych przez zakład pracy na podstawie niepracowniczych kart abonamentowych i z posiłków nieabonamentowych.

§ 6. Pracownicy placówek żywienia przyzakładowego korzystają z wyżywienia na zasadach obowiązujących pracowników zakładów gastronomicznych sieci otwartej.

§ 7. 1. Odpłatność konsumentów za posiłki (z wyjątkiem regeneracyjnych wzmacniających, o których mowa w ust. 3) wydawane na podstawie pracowniczych kart abonamentowych osobom wymienionym w § 5 ust. 2 oraz za abonamentowe i nieabonamentowe posiłki regeneracyjne ogólnie dostępne, wydawane do spożycia osobom wymienionym w § 5 ust. 2 pkt 1—3, 5 i 6 w czasie regulaminowych przerw w pracy, obejmuje wyłącznie koszt surowca zużytego do produkcji tych posiłków, obliczony według obowiązujących cen detalicznych, pomniejszony o 10%.

2. Odpłatność konsumentów za posiłki nieabonamentowe jednorazowe (z wyjątkiem regeneracyjnych wzmacniających, o których mowa w ust. 3, oraz regeneracyjnych ogólnie dostępnych, o których mowa w ust. 1), wydawane osobom wymienionym w § 5 ust. 2, obejmuje koszt surowca zużytego do produkcji tych posiłków obliczony według zasad podanych w ust. 1, zwiększony o narzut w wysokości nie przekraczającej 20%.

3. Maksymalna odpłatność konsumentów za abonamentowe i nieabonamentowe (jednorazowe) posiłki regeneracyjne wzmacniające, wydawane osobom wymienionym w § 5 ust. 2 pkt 1—3, 5 i 6 na podstawie zasad, o których mowa w § 11 ust. 1, obejmuje wyłącznie koszt surowca zużytego do produkcji tych posiłków obliczony według cen detalicznych, pomniejszony o 20%.

4. Odpłatność konsumentów za posiłki wydawane na podstawie niepracowniczych kart abonamentowych oraz

za posiłki nieabonamentowe (jednorazowe), sprzedawane osobom nie wymienionym w § 5 ust. 2, ustala się na poziomie kosztu surowca zużytego do produkcji tych posiłków, obliczonego na podstawie aktualnych cen detalicznych surowców, zwiększonych o narzut w wysokości pozwalającej na pokrycie wszystkich kosztów produkcji i sprzedaży.

5. Placówki żywienia przyzakładowego (zakłady i punkty gastronomiczne sieci zamkniętej) prowadzące działalność gastronomiczną o charakterze otwartym stosują w czasie prowadzenia tej działalności ceny sprzedaży skalkulowane na poziomie zapewniającym pełne pokrycie kosztów tej działalności oraz zysk w wysokości do 5%.

6. Podwyżka odpłatności z tytułu zmiany cen, wprowadzonej uchwałą nr 23 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1982 r. w sprawie cen detalicznych podstawowych artykułów żywnościowych, opału i energii (Monitor Polski Nr 4, poz. 17), nie może przekraczać w stołówkach pracowniczych 18 zł dziennie, a za całodienne wyżywienie 30 zł.

7. Minister Handlu Wewnętrznego i Usług w porozumieniu z Ministrem Finansów może wprowadzać zmiany odpłatności za posiłki w szczególnie uzasadnionych wypadkach.

§ 8. 1. Ustalone w § 7 zasady odpłatności stosuje się także w razie prowadzenia żywienia przyzakładowego na zlecenie zakładu pracy przez inną jednostkę, z tym że dla wyliczenia odpłatności konsumentów, o której mowa w § 7 ust. 1—4, zleceniobiorca obowiązany jest określić w umowie, jaka część ceny posiłków, płaconej przez zleceniodawcę, przypada na średni koszt surowca w cenach detalicznych.

2. Pracownicy zakładu pracy (zleceniodawcy), korzystający z usług stołówek innych zakładów pracy (zleceniobiorców) na podstawie umowy zawartej pomiędzy zakładami, płacą za posiłki takie ceny, jak pracownicy zakładu zleceniobiorcy, chyba że na podstawie przepisu § 9 i § 11 ust. 1:

- 1) zleceniobiorca wydaje posiłki swoim pracownikom po cenach niższych, niż to wynika z zasad odpłatności określonych w § 7 ust. 1, 2 i 3, a pracownikom zleceniodawcy takie uprawnienia nie przysługują,
- 2) zleceniodawca korzysta z uprawnień do stosowania niższej odpłatności pracowników za posiłki niż określona w § 7 ust. 1, 2 i 3, nie przysługującej pracownikom zleceniobiorcy.

Warunki odpłatności, o których mowa w pkt 1 i 2, powinny być określone w umowie zawartej między stronami:

3. Ustalone w § 7 ust. 1—3 zasady odpłatności obowiązują przy stosowaniu w placówkach żywienia przyzakładowego samoobsługi. Przy wprowadzeniu w tych placówkach — za zgodą rady zakładowej zakładu pracy — obsługi kelnerskiej (podających do stołu), jej koszt obciąża konsumentów przez odpowiednie zwiększenie cen posiłków, potraw, napojów i artykułów spożywczych. Nie dotyczy to wypadków, w których zastosowanie samoobsługi jest niemożliwe z przyczyn lokalowo-technicznych.

4. W razie organizowania żywienia przyzakładowego w uspołecznionych zakładach gastronomicznych sieci otwartej z obsługą kelnerską, konsumenci ponoszą część kosztów tej obsługi przez zwiększenie o 10% odpłatności za posiłki, ustalonej zgodnie z zasadami określonymi w § 7.

§ 9. 1. Pozostają nadal w mocy korzystniejsze niż określone w § 7 zasady odpłatności za posiłki, jeżeli na podstawie obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały przepisów lub układów zbiorowych pracy przysługują one w danym zakładzie pracy osobom wymienionym w § 5 ust. 2.

2. Zasada, o której mowa w ust. 1, dotyczy odpowiednio także innych warunków wyżywienia, jeżeli są one korzystniejsze niż przewidziane w uchwale.

§ 10. 1. Różnicę między kosztami żywienia przyzakładowego a odpłatnością konsumentów i innymi wpływami pokrywa w całości zakład pracy.

2. Dopłata zakładu pracy do posiłków abonamentowych wydawanych w uspołecznionym zakładzie gastronomicznym sieci otwartej nie może być wyższa od narzutu stosowanego do cen detalicznych, uzgodnionego w umowie między zakładem gastronomicznym a zakładem pracy. Ponadto zakład pracy pokrywa w ciężar kosztów dopłatę z tytułu zmniejszenia o 10% kosztów surowca (§ 7 ust. 1). Uzgodniony w umowie narzut nie może być wyższy od stosowanego w tym zakładzie gastronomicznym oraz od maksymalnego narzutu ustalonego przez Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług.

3. Realizacja żywienia przyzakładowego w uspołecznionym zakładzie gastronomicznym sieci otwartej na podstawie zasad określonych uchwałą może odbywać się jedynie poprzez rzeczywiste spożywanie posiłku w lokalu gastronomicznym na podstawie ważnej na określony dzień pracowniczej karty abonamentowej.

§ 11. 1. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określi w uzgodnieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej zasady wydawania pracownikom przez zakłady pracy posiłków profilaktycznych i regeneracyjnych wzmacniających oraz zasady odpłatności za te posiłki.

2. Minister Sprawiedliwości określi placówki żywienia przyzakładowego w podległych mu jednostkach, do których postanowienia uchwały nie mają zastosowania.

3. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej określi zasady organizacji żywienia przyzakładowego w państwowych przedsiębiorstwach gospodarki rolnej oraz w państwowych gospodarstwach rolnych, dla których organem założycielskim jest Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej lub terenowy organ administracji państwowej.

§ 12. Zaleca się zarządom centralnych związków spółdzielczych oraz organizacjom społecznym innym niż określone w § 1 uregulowanie działalności prowadzonego przez nadzorowane jednostki żywienia przyzakładowego zgodnie z zasadami niniejszej uchwały.

§ 13. Wykonanie uchwały porucza się zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych) oraz wojewodom i prezydentom miast stopnia wojewódzkiego.